

Prof. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska
Zakład Psychologii Osobowości i Psychologii Sądowej
Instytut Psychologii
Uniwersytet Gdański

Gdańsk, dn. 05.08.2024

**Ocena całokształtu dorobku naukowego i osiągnięcia naukowego
przedłożonego przez dr Karola Lewczuka
z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia naukowego
doktora habilitowanego nauk społecznych**

Recenzję przygotowano w oparciu o ustawowe wymagania (podstawą prawną oceny osiągnięć naukowych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego jest art. 221 ust. 8 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, t.j.: Dz.U. z 2021 poz. 478, a w zakresie kryteriów branych pod uwagę – art. 219 ust. 1 pkt 2 wspomnianej ustawy).

1. Informacje o Habilitancie

Doktor nauk społecznych w zakresie psychologii, Karol Lewczuk zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Habilitant posiada wykształcenie kierunkowe w dyscyplinie psychologia. I tak, tytuł magistra w dyscyplinie psychologia uzyskał na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego w czerwcu 2014. Praca magisterska pt. *„Co Cię nie zabije to Cię wyczerpie. Albo zmobilizuje. Wysiłkowa charakterystyka wybranych strategii regulacji emocji”* została napisana pod opieką naukową dr Doroty Kobylińskiej (Uniwersytet Warszawski). Należy zaznaczyć, że dr Karol Lewczuk ukończył w/w studia z wyróżnieniem uzyskując również nagrodę za najlepszą pracę magisterską na Wydziale Psychologii UW w roku akademickim

2013/14. Z kolei stopień doktora nauk społecznych w zakresie psychologii uzyskał na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego w grudniu 2018 r. broniąc pracę pt. *„Korzystanie z pornografii, rozwój symptomów nałogowych oraz poszukiwanie pomocy psychologicznej ze względu na nałogowe zachowania seksualne”*, której promotorem był prof. dr hab. Mateusz Gola z Instytutu Psychologii Polskiej Akademii Nauk oraz University of California, San Diego, natomiast promotorem pomocniczym była dr Dorota Kobylińska z Uniwersytetu Warszawskiego. Również dyplom doktora dr Karol Lewczuk uzyskał z wyróżnieniem. Już na tym etapie wypada podkreślić, że osiągnięcia dr Karola Lewczuka na różnych etapach jego rozwoju naukowego były wysoko oceniane i doceniane, o czym świadczą w/w wyróżnienia. Sytuacja, gdzie Habilitant uzyskuje wyróżnienia za swoje prace, zarówno na poziomie ukończenia studiów, jak i pracy doktorskiej jest niestandardowa i należy do rzadkości.

Habilitant przedstawił także przebieg swojego zatrudnienia w instytucjach naukowych, wskazując, że jego miejscem zatrudnienia jest Instytut Psychologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, przy czym w okresie od lutego 2019 do listopada 2021 r. był zatrudniony jako asystent natomiast od grudnia 2021 r. do chwili obecnej zatrudniony jest na etacie adiunkta.

Recenzję opracowano na podstawie przygotowanej przez dr Karola Lewczuka dokumentacji, która została przesłana przez Instytut Psychologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w formie elektronicznej i obejmowała: 1) Autoreferat, 2) Potwierdzenie osiągnięć, 3) Wykaz osiągnięć, 4) Publikacje cyklu głównego, 5) Potwierdzenie wkładu autorskiego, 6) Publikacje dorobek dodatkowy.

Przedłożona dokumentacja została starannie przygotowana, odzwierciedlając zgodność jej opracowania z formalnymi wymogami oraz dołączoną dokumentacją.

2. Wskazane osiągnięcie naukowe

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), jako swoje osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę wniosku habilitacyjnego dr Karol Lewczuk wskazał cykl ośmiu artykułów naukowych opublikowanych po uzyskaniu dyplomu doktora. Cykl publikacji powiązanych tematycznie został przez Habilitanta zatytułowany: *Determinanty, charakterystyka i konsekwencje kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii – badania nowej jednostki diagnostycznej wprowadzonej w 11 edycji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, ICD-11.*

Habilitant wskazał następujące artykuły jako tworzące osiągnięcie naukowe:

- 1) **Lewczuk, K.**, Wizła, M., Glica, A., Dwulit, A. D. (2023). Compulsive sexual behavior disorder and problematic pornography use in cisgender sexual minority individuals: The associations with minority stress, social support, and sexualized drug use. *The Journal of Sex Research*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/00224499.2023.2245399> [Impact Factor 2023: 3,6; Punktacja MNiSW 2024: 140]
- 2) **Lewczuk, K.**, Wizła, M., Gola, M. (2023). The relation of sexual attitudes to hypersexuality and problematic pornography use. *Archives of Sexual Behavior*, 52(1), 411-430. <https://doi.org/10.1007/s10508-022-02358-9> [Impact Factor 2023: 3,8; Punktacja MNiSW 2024: 140]
- 3) Gola, M., **Lewczuk, K.**, Potenza, M. N., Kingston, D. A., Grubbs, J. B., Stark, R., Reid, R. C. (2022). What should be included in the criteria for compulsive sexual behavior disorder?. *Journal of Behavioral Addictions*. 11(2), 160-165 <https://doi.org/10.1556/2006.2020.00090> [Impact Factor 2022: 7,8; Punktacja MNiSW 2024: 140]

- 4) **Lewczuk, K.**, Wizła, M., Glica, A., Potenza, M. N., Lew-Starowicz, M., Kraus, S. W. (2022). Withdrawal and tolerance as related to compulsive sexual behavior disorder and problematic pornography use—preregistered study based on a nationally representative sample in Poland. *Journal of Behavioral Addictions*, 11(4), 979-993. <https://doi.org/10.1556/2006.2022.00076> [Impact Factor 2022: 7,8; Punktacja MNiSW 2024: 140]
- 5) **Lewczuk, K.**, Lesniak, J., Lew-Starowicz, M., Gola, M. (2021). Variability of pornographic content consumed and longest session of pornography use associated with treatment seeking and problematic sexual behavior symptoms. *Sexual Medicine*, 9(1), 100276. <https://doi.org/10.1016/j.esxm.2020.10.004> [Impact Factor 2021: 2,4; Punktacja MNiSW 2024: 70]
- 6) **Lewczuk, K.**, Nowakowska, I., Lewandowska, K., Potenza, M. N., Gola, M. (2021). Frequency of use, moral incongruence and religiosity and their relationships with self-perceived addiction to pornography, internet use, social networking and online gaming. *Addiction*, 116(4), 889– 899. <https://doi.org/10.1111/add.15272> [Impact Factor 2021: 7,3. Punktacja MNiSW 2024: 140]
- 7) **Lewczuk, K.**, Glica, A., Nowakowska, I., Gola, M., Grubbs, J. B. (2020). Evaluating pornography problems due to moral incongruence model. *Journal of Sexual Medicine*, 17(2), 300-311. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2019.11.259> [Impact Factor 2020: 3,8. Punktacja MNiSW 2024: 140]
- 8) **Lewczuk, K.**, Gorowska, M., Li, Y., Gola, M. (2020). Mobile internet technologies, ecological momentary assessment, and intervention—poison and remedy for new online problematic behaviors in ICD-11. *Frontiers in Psychiatry*, 11, 807. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2020.00807> [Impact Factor 2020: 4,2. Punktacja MNiSW 2024: 100]

Należy podkreślić, że wszystkie z wymienionych publikacji ukazały się w recenzowanych czasopismach i są adekwatne do problematyki poruszanej w przedłożonych artykułach. Wszystkie czasopisma, w których dr Karol Lewczuk opublikował swoje prace posiadają Impact Factor (2,4 – 7,8), co świadczy o ich prestiżu naukowym. Czasopisma, w których Habilitant opublikował swoje prace odnoszą się do zagadnień dotyczących seksualności człowieka i są uznawane za prestiżowe w zakresie badań nad seksualnością człowieka (*The Journal of Sex Research, Archives of Sexual Behavior, Journal of Behavioral Addictions, Sexual Medicine, Addiction, Journal of Sexual Medicine, Frontiers in Psychiatry*). Habilitant również bardzo precyzyjnie określił swój udział w przygotowaniu każdego z artykułów wskazując przy tym, że jest samodzielnym pierwszym autorem sześciu artykułów naukowych z pośród wymienionych przez niego artykułów konstytuujących osiągnięcie główne oraz w przypadku dwóch artykułów współdzielił pozycję pierwszego autora (*co-first author*). Innymi słowy, w pracach naukowych, w których był samodzielnym pierwszym autorem, miał indywidualny, wiodący wkład w ich powstanie, tzn. opracował zarówno konceptualizację celów badania, postawienie hipotez badawczych, zaplanowanie i przeprowadzenie analiz, interpretację uzyskanych wyników i sformułowanie ich implikacji oraz przygotowanie samego tekstu opublikowanych manuskryptów. Jednocześnie Habilitant zaakcentował, że wszystkie artykuły naukowe wchodzące w skład przedstawionego cyklu publikacji to prace wieloautorskie, które zostały przygotowane we współpracy z innymi badaczami.

Już na wstępie należy zaznaczyć, że problematyka podjęta przez dr Karola Lewczuka we wszystkich pracach wskazanych przez niego jako osiągnięcie główne jest zgodna z tytułem osiągnięcia głównego, tj. *Determinanty, charakterystyka i konsekwencje kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii – badania nowej jednostki diagnostycznej wprowadzonej w 11 edycji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, ICD-11*. W poszczególnych publikacjach odnajdujemy zagadnienia, które odpowiadają w/w tytułowi. Innymi słowy, Habilitant eksplorując problematykę badań odnoszących się do kontrolowania własnych

zachowań seksualnych zwrócił uwagę, że mają one dwa źródła, tj. w badaniach naukowych oraz doświadczeniach zawodowych terapeutów. Zaobserwowano bowiem, że obniżona kontrola własnych zachowań seksualnych w przypadku części osób, może przybrać formę kompulsywnego zaburzenia seksualnego (*Compulsive Sexual Behavior Disorder*, CSBD), przy czym najbardziej rozpowszechnioną formą CSBD jest problematyczne korzystanie z pornografii (*Problematic Pornography Use*, PPU). Jednocześnie dr Karol Lewczuk zwraca uwagę, że w związku z tym, że kompulsywne zaburzenia seksualne zostało dopiero niedawno rozpoznane jako formalna jednostka diagnostyczna dlatego też stanowi mimo wszystko nierozpoznany badawczo obszar dociekań i analiz. Z pewnością należy się zgodzić z tym twierdzeniem Habilitanta, że kompulsywne zaburzenia seksualne są stosunkowo niedawno uznane za formalną jednostkę diagnostyczną natomiast przedmiotem dyskusji i wyrażanych wątpliwości co do jej uznania stanowiła przedmiot wielu dyskusji i artykułów naukowych. Zatem usystematyzowanie wiedzy na temat tego zaburzenia ale także poznanie różnych jego aspektów, w tym mechanizmów leżących u ich podstaw ma istotne znaczenie naukowe ale także aplikacyjne. Jak podkreśla zresztą sam Habilitant w Autoreferacie (s. 5), badania naukowe dotyczące eksploracji naukowej w/w zagadnień mogą posłużyć, z jednej strony, do tworzenia opartych na dowodach naukowych teorii kompulsywnego zaburzenia seksualnego, problematycznego korzystania z pornografii i zachowań pokrewnych, z drugiej zaś, wyniki badań mogą być bardzo pomocne przy procesie tworzenia trafnych procedur diagnostycznych i efektywnych metod terapii. Dostrzeżenie tego aspektu i jego uwypuklenie bardzo doceniam ponieważ czasami naukowcy zapominają o tym aspekcie własnych dociekań naukowych. W związku z powyższym Habilitant podjął się analiz teoretycznych i empirycznych wskazanego powyżej obszaru badawczego. Wszystkie prace należące do przedstawionego cyklu publikacji dotyczą czynników związanych (potencjalnie czynników ochronnych oraz czynników ryzyka) z nasileniem symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii. Dr Karol Lewczuk we wskazanym przez siebie cyklu publikacji wyróżnił

bardziej szczegółowe grupy zagadnień, wskazując jednocześnie prace w ramach wyróżnionego przez niego cyklu, w których owe zagadnienia są omawiane, tj.:

- 1) analizy związków pomiędzy przekonaniem moralnym, przekonaniem dotyczącym seksualności oraz religijnością a CSBD i PPU [prace oznaczone jako 2, 3, 6, 7],
- 2) analizy związków pomiędzy wzorami zachowań seksualnych a nasileniem symptomów CSBD i PPU [wszystkie osiem prac, 1-8];
- 3) powiązanych zagadnień dodatkowych, takich jak rozpowszechnienie CSBD i PPU w próbach reprezentatywnych [2, 4, 6] i grupach mniejszościowych [1], porównanie rozpowszechnienia CSBD i PPU oraz powiązanych czynników pomiędzy płciami [2, 4, 6], dyskusji kryteriów CSBD zaproponowanych w ICD-11 [3] oraz analizy wykorzystania konkretnych rozwiązań metodologicznych do badań nad CSBD i PPU [8].

Każdy z tych zagadnień zostało szczegółowo opisane przez Habilitanta w Autoreferacie, jak również wskazane zostały i opisane najważniejsze wyniki badań zawarte w publikacjach odnoszących się do każdego z w/w obszarów. Jak już wcześniej zaznaczono dr Karol Lewczuk zaznaczył, że dwie z jego prac mają charakter teoretyczny, natomiast pozostałe sześć - empiryczny. Powyższa sytuacja pozwala z recenzentce z zapoznaniem się w zakresie kompetencji Habilitanta w zakresie tworzenia różnych prac naukowych. I tak, prace teoretyczne dotyczą zarówno zagadnień koncepcyjnych i teoretycznych, jak i zagadnień metodologicznych, właściwych dla badań kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii, tj.: teorii kompulsywnego zaburzenia seksualnego (CSBD) i konceptualizacji kryteriów tego zaburzenia w ICD-11 oraz możliwości zastosowania określonych metodologii do badań nad kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji modeli etiologicznych kompulsywnego zaburzenia seksualnego. Z kolei sześć prac empirycznych, opiera się na różnych zbiorach danych, przy czym trzy prace

opierają się na tym samym wyjściowym zbiorze danych, tj. próbie badanej $N=1036$, reprezentatywnej dla populacji dorosłych mieszkańców Polski, natomiast pozostałe trzy prace empiryczne opierają się na różnych, rozłącznych zbiorach danych. Należy podkreślić, że każda z prac została opracowana w bardzo staranny sposób odzwierciedlając wysokie kompetencje w zakresie wiedzy teoretycznej i metodologicznej Habilitanta. Uwagę zwraca także dojrzałość w interpretacji uzyskanych rezultatów badań czy prowadzonych rozważań. Habilitant przedstawił także w bardzo precyzyjny sposób informacje dotyczące zbiorów danych oraz procedur ich raportowania. Działania te także należy ocenić bardzo pozytywnie oraz podkreślić ich zgodność z najwyższymi standardami naukowymi.

Przechodząc z kolei do oceny przedstawionych przez Habilitanta prac wchodzących w skład osiągnięcia głównego można dokonać jej w trzech aspektach, tj. teoretycznym, empirycznym i aplikacyjnym. I tak:

- **w aspekcie teoretycznym** – należy zauważyć, że Habilitant bardzo precyzyjnie przedstawia i uzasadnia podstawy teoretyczne prowadzonych dociekań, czy to teoretycznych czy też empirycznych. Jak już zaznaczono powyżej Habilitant wyodrębnił trzy szczegółowe grupy zagadnień, na których się skoncentrował i omówił je w Autoreferacie. Należy zaakcentować, że tego typu zabieg świadczy o umiejętności analize i syntezy materiału, który Habilitant opracował i przedstawił w bardzo precyzyjny sposób w Autoreferacie. Podążając za wskazanym wyżej przez dr Korolę Lewczukę podziałem w pierwszej kolejności chciałabym się odnieść do przekonań moralnych i dotyczących seksualności w powiązaniu z symptomami kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii. Habilitant m.in. odniósł się do występującego w kryteriach diagnostycznych CSBD kryterium wykluczenia zawartym w ICD-11, które dotyczy tzw. moralnej dezaprobaty pornografii oraz niezgodności pomiędzy przekonaniami moralnymi dotyczącymi zachowań seksualnych a własnymi zachowaniami seksualnymi. Zauważył, że badania

przeprowadzone na próbach amerykańskich pokazały, że wyższa moralna dezaprobatą pornografii wiąże się z wyższym nasileniem raportowanych symptomów problematycznego korzystania z pornografii oraz wyższym prawdopodobieństwem samoidentyfikacji samego/ej siebie jako osoby uzależnionej od pornografii. Tym samym negatywna ocena moralna własnych zachowań seksualnych może prowadzić do postrzegania swojego postępowania jako „złe” czy „zaburzone”, przez co wiedzie do wyższego subiektywnego nasilenia symptomów uzależnienia, symptomów problematycznego korzystania z pornografii czy kompulsywnego zaburzenia seksualnego. Zauważano także, że w próbach pochodzących z zachodniego kręgu kulturowego moralna dezaprobatą pornografii często łączy się z poglądami religijnymi. Moje wątpliwości a właściwie zaciekawienie budzi kwestia rozumienia religijności przez Habilitanta, które w mojej ocenie ma kluczowe znaczenie dla interpretowania zachowań seksualnych. Sam Habilitant stwierdza, że religijność była związana tylko z wyższą percepcją uzależnienia od pornografii, natomiast w przypadku innych uzależnień nie odnotowano takiego związku. Trzeba jednak pamiętać o tym, że seksualność w ramach konkretnych religii jest pojmowana w bardzo różnorodny sposób i z jednej strony nakłada się na to owy system, a z drugiej indywidualne rozumienie i interpretowanie seksualności. Habilitant stwierdza, że analizowane przekonania moralne mogą mieć związek z przekonaniami religijnymi tylko w przypadku percepcji uzależnienia od pornografii, co rodzi pytanie na ile wskazane powyżej uwagi znalazły odzwierciedlenie w prowadzonych przez niego badaniach. Natomiast z całą pewnością należy się zgodzić ze stwierdzeniem, że religijność jest potencjalnym czynnikiem odporności i zasobem terapeutycznym. Zresztą najnowsze badania pokazują znaczenie religijności i duchowości w procesie wyjaśniania mechanizmów zachowania oraz czynników wspierających proces terapeutyczny. Interesującym ale też ważnym wątkiem jest odniesienie się do norm ilościowych w kontekście

wydzielenia normy i jej zaburzeń w odniesieniu do uzależnień behawioralnych. Warto jednak podkreślić, że wyniki przeprowadzonych przez dr Karola Lewczuka i współpracowników analiz teoretycznych i statystycznych stanowiły z jednej strony replikację wcześniejszych badań, z drugiej zaś rozszerzyły dostępną wiedzę na temat uzależnienia, w tym od pornografii. Na pewno należy docenić fakt, że praca autorstwa Habilitanta i współpracowników pt. *Frequency of use, moral incongruence and religiosity and their relationships with self-perceived addiction to pornography, internet use, social networking and online gaming* została zauważona ze względu na uzyskane rezultaty badań, czego efektem jest opublikowanie w czasopiśmie *Addiction* komentarza poświęconego tymże wynikom, a którego autorem jest Joshua Grubbs (2021), który był autorem replikowanych przez Habilitanta i współpracowników badań. Wypada także podkreślić, że prace prof. Grubbsa mają istotne znaczenie dla inspiracji badawczych dr Karola Lewczuka, co ma o tyle znaczenie, że jak można zauważyć w pracach stanowiących cykl artykułów oraz Autoreferacie potrafił wyjść „poza” te prace czerpiąc z nich inspiracje dla własnych pomysłów badawczych. Nawiązując z kolei do artykułu dr Karola Lewczuka i wsp. (2020) pt. *Evaluating pornography problems due to moral incongruence model*, Habilitant skupił się na zweryfikowaniu tego pełnego modelu *Pornography Problems due to Moral Incongruence Model* (PPMI). W modelu tym również uwzględnione są kwestie poglądów religijnych w kontekście zjawiska moralnej dezaprobaty korzystania z pornografii. Do empirycznej weryfikacji tej zmiennej wykorzystano trzy pozycje opracowane przez Grubbsa i współpracowników. Charakter tych pytań odnosi się do rozumienia religijności w aspekcie de facto deklaracji związanych z różnymi jej aspektami. W literaturze przedmiotu zwraca się uwagę zagadnienia dotyczące cielesności i seksualności w kontekście budowania własnej tożsamości, co z kolei rodzi pytanie o miejsce religii w tym systemie. Należy zauważyć, że religijność jest przede wszystkim kojarzona z praktykami grupowymi i odniesieniem do instytucji religijnych, które nie zawsze

przekładały się na funkcjonalne znaczenie, o tyle duchowość była przedstawiana jako poszukiwanie uniwersalnej prawdy lub forma przekonań, które odnoszą jednostkę do świata, nadają znaczenie oraz definiują ludzką egzystencję (Jaros, 2010). Innymi słowy, przyjmuje się, że religijność zasadniczo determinuje idee, intencje, działania i zachowania osób, które postrzegają się jako religijne (Lakatos i Martos, 2019). Osobista konceptualizacja przekonań religijnych pozwala jednostce na zrozumienie wydarzeń zachodzących w otaczającym świecie oraz zdefiniowania własnego życia. Dlatego też chciałabym dopytać Habilitanta, czy uwzględniając inną operacjonalizację religijności czy też włączając w badania duchowość uzyskałby podobne rezultaty badań? Uzyskane przez Habilitanta wyniki badań w ramach testowanego modelu pokazały, że religijność była istotnie i pozytywnie związana z moralną dezaprobatą pornografii, która była z kolei pozytywnie związana z wynikającym dystresem, który z kolei był istotnie powiązany ze spostrzeganym uzależnieniem od pornografii oraz symptomami problematycznego korzystania z pornografii (Autoreferat, s. 15). Religijność nie miała istotnego związku z poziomem subiektywnego uzależnienia od pornografii, co może być rezultatem włączenia do modelu kilku związanych ze sobą predyktorów związanych z postawami moralnymi. Za ważny aspekt prowadzonych analiz należy uznać pierwszą pełną i całościową weryfikację tego modelu PPMI. Habilitant podkreśla, że model PPMI może stanowić obiecującą ramę do opisu czynników wpływających zarówno na samoocenę uzależnienia od pornografii, jak i jej problematycznego używania a także może być pomocny w pracy terapeutycznej.

Za bardzo interesujący uważam aspekt badań odnoszący się do wewnętrznych przekonań osób badanych i ich związkiem z deklarowanym nasileniem symptomów problematyczne korzystanie z pornografii i kompulsywnego zaburzenia seksualnego, co może się przełożyć na decyzję o poszukiwaniu i podjęciu leczenia. Zagadnienia te były eksplorowane przez Habilitanta w

artykule pt. *The relation of sexual attitudes to hypersexuality and problematic pornography use. Archives of Sexual Behavior (2023)*. Habilitant zwrócił uwagę na fakt, iż przekonania w kontekście problematycznych zachowań seksualnych nie muszą być ograniczone wyłącznie do przekonań religijnych oraz moralnej dezaprobaty pornografii dlatego też postanowił przeanalizować w jaki sposób cztery wymiary postaw seksualnych uwzględnione w koncepcji postaw seksualnych autorstwa Hendricka i Hendrick związane są z nasileniem symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii. Uzyskane rezultaty badań potwierdziły zasadność przyjętego przez Habilitanta założenia, że badania nad kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii powinny zostać rozszerzone na inne grupy przekonań i postaw niż tylko przekonania religijne oraz moralna dezaprobatą pornografii. Ponadto, wykazano, że permissywność seksualna może być potencjalnie ważnym czynnikiem oraz celem oddziaływania w terapii kompulsywnego korzystania z pornografii. Habilitant jednocześnie wskazał ograniczenia badań odnoszące się do oceny rozpowszechnienia podwyższonego ryzyka kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii, co jego zdaniem wynika ze zbyt liberalnych norm przesiewowych przyjętych dla kwestionariusza *Brief Pornography Screen* (Kraus i in., 2020), wykorzystanego do oceny symptomów problematycznego korzystania z pornografii. Generalnie jednak zaprezentowane ograniczenia w podpunkcie Limitations odnoszą się do: a) konieczności przeprowadzenia badań w odniesieniu do osób z innych kręgów religijnych oraz b) ograniczeń wykorzystanym narzędzi. Poczynione w tej części uwagi świadczą o wnikliwej i rzetelnej analizie uzyskanych rezultatów badań. Kolejna kwestia, na której koncentruje się Habilitant to analiza kompulsywnego zaburzenia seksualnego w kontekście kwestii diagnostycznych związanych z uzależnieniem bądź zaburzeniami kontroli impulsów. I tak, Habilitant wskazał, że wcześniejsze badania nie dostarczyły wystarczającej ilości dowodów na

poparcie klasyfikacji kompulsywnego zaburzenia seksualnego jako uzależnienia, natomiast występowanie symptomów odstawiennych i zwiększonej tolerancji na bodźce seksualne nie zostały dotychczas przetestowane. Uzyskane rezultaty badań dowiodły, że czas korzystania z pornografii był istotnym predyktorem problematycznego korzystania z pornografii, ale nie kompulsywnego zaburzenia seksualnego. Spośród 21 badanych typów symptomów odstawiennych, najczęściej zgłaszanymi symptomami były trudne do powstrzymania, częste myśli o charakterze seksualnym, trudności w kontrolowaniu pożądania seksualnego, zwiększone ogólne pobudzenie, drażliwość, częste zmiany nastroju oraz problemy ze snem. Warto zaznaczyć, że z punktu diagnostycznego nie tylko znaczenie mają same objawy, co również sposób otrzymania informacji o ich występowaniu oraz ich znaczenie w procesie terapeutycznym. Ponadto Habilitant wskazał, że cennym wkładem na potrzeby omawianej pracy było także opracowanie we współpracy z autorami wersji oryginalnej narzędzia polskiej wersji standaryzowanego kwestionariusza *Compulsive Sexual Behavior Disorder Scale*. Narzędzie to jest pierwszą miarą do pomiaru symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego zgodną z formalnymi kryteriami wprowadzonymi w ICD-11 dostępną w języku polskim. Dostępność narzędzi w wersji polskiej należy ocenić bardzo pozytywnie ponieważ jak to już zaznaczono pozwala m.in. na porównywanie uzyskanych rezultatów badań z badaczami z innych krajów. Interesujący aspekt został także podjęty przez Habilitanta w pracy pt. *Variability of Pornographic Content Consumed and Longest Session of Pornography Use Associated With Treatment Seeking and Problematic Sexual Behavior Symptoms* (2021), a którym było zbadanie związku różnorodności konsumowanych treści pornograficznych oraz najdłuższego epizodu oglądania pornografii z: 1) poszukiwaniem terapii w związku z problematycznego korzystania z pornografii, 2) nasileniem doświadczanych objawów kompulsywnego zaburzenia seksualnego oraz 3) poczuciem utraty kontroli nad

zachowaniami seksualnymi. Uzyskane rezultaty badań wskazały na istotne znaczenie analizowanych charakterystyk korzystania z pornografii dla poszukiwania terapii w związku z problematycznym korzystaniem z pornografii, nasilenia symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego i jego kluczową charakterystykę: stopień obniżenia kontroli nad zachowaniami seksualnymi. Badacze i diagności powinni więc demonizować wskaźników uśredniających czas czy częstotliwość zachowań seksualnych, ale w procesie diagnostycznym i terapeutycznym korzystać także z innych deskryptorów tych zachowań do celów badawczych i diagnostycznych. Co ciekawe, należałoby się zastanowić czy w jednakowym stopniu ma to znaczenie dla procesu badawczego i diagnostycznego, co pozwoliłoby na dokładniejszy naukowy opis charakterystyk kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii.

Za bardzo intrygujące poznawczo i aplikacyjnie uważam badanie stresu mniejszościowego w kontekście kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii, co zostało przedstawione w pracy pt. *Compulsive sexual behavior disorder and problematic pornography use in cisgender sexual minority individuals: The associations with minority stress, social support, and sexualized drug use (2023)*. Uzyskane rezultaty badań wskazały, że zaangażowanie w chemseks może być istotnym czynnikiem ryzyka dla kompulsywnego zaburzenia seksualnego wśród osób należących do mniejszości seksualnych. Dodatkowo, czynniki związane z stresem mniejszościowym oraz obniżone wsparcie społeczne w grupie mniejszościowej mogą działać jako dodatkowe czynniki ryzyka. Habilitant podkreśla, że ze względu na ich związek z kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii należy je uwzględnić w procesie terapeutycznym w grupie mniejszości seksualnych. W kolejnej pracy zatytułowanej pt. *Mobile Internet Technologies, Ecological Momentary Assessment, and Intervention—Poison and Remedy for New Online*

Problematic Behaviors in ICD-11 (2020) zostały przeprowadzone badania podłużne w schemacie ekologicznej oceny chwilowej (ang. *ecological momentary assessment*) oraz ekologicznych interwencji chwilowych (ang. *ecological momentary interventions*). Należy zauważyć, że w nowum charakterystyczne dla tej pracy, to wykorzystanie w/w metodologii w badaniach nad kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii. Habilitant wskazał najważniejsze zalety wykorzystania tego typu metodologii, w tym dla uzależnień behawioralnych. Wątek jaki eksploruje Habilitant w ostatniej z cyklu prac, tj. *The Relation of Sexual Attitudes to Hypersexuality and Problematic Pornography Use* to porównanie różnic koncepcyjnych między zaburzeniem hiperseksualnym a kompulsywnego zaburzenia seksualnego. Przedstawiona została także ich istota, zasadność zmian w świetle dostępnej literatury oraz nowych wyników dotyczących debaty etiologicznej dotyczącej kompulsywnego zaburzenia seksualnego.

- **w aspekcie empirycznym** - należy podkreślić, że przeprowadzone analizy statystyczne zostały przeprowadzone z należytą starannością i adekwatnie do prowadzonych analiz. W przedstawionych pracach najczęściej dr Karol Lewczuk wykorzystywał metody regresji wielokrotnej, w tym wielokrotnej regresji hierarchicznej. Natomiast w pracy pt. *Evaluating Pornography Problems Due to Moral Incongruence Model* opublikowanej w *Journal of Sexual Medicine* dodatkowo wykorzystana została analiza ścieżek (ang. *path analysis*). Należy także docenić opracowanie przez dr Karola Lewczuka polskiej adaptacji kwestionariusza *Compulsive Sexual Behavior Disorder Scale*, który jest najbardziej rozpowszechnianą miarą wykorzystywaną do pomiaru symptomów CSBD. Opracowanie polskiego tłumaczenia narzędzia pozwala nie tylko na ujednoczenie konceptualizacji pojęć ale również porównywanie uzyskanych rezultatów badań z wynikami badaczy z innych krajów. Ponadto sześć prac empirycznych tworzących zbiór w cyklu publikacyjnym, opartych zostało na

czterech zbiorach danych, tzn. trzy prace opierają się na tym samym wyjściowym zbiorze danych (próbie badanej $N=1036$, reprezentatywnej dla populacji dorosłych mieszkańców Polski), podczas gdy trzy pozostałe trzy prace empiryczne opierają się na różnych, rozłącznych zbiorach danych. Ponadto bardzo pozytywnie należy ocenić dokonaną przez Habilitanta prerejestrację badań. Ponadto w przypadku części prac wykorzystywane dane zostały udostępnione innym badaczom, wykorzystując serwis *Open Science Framework*.

- **w aspekcie aplikacyjnym** – wszystkie analizy i badania przeprowadzone przez Habilitanta mają bardzo duże znaczenie praktyczne. Jak zresztą zostało to wcześniej podkreślone prowadzone przez dr Karola Lewczuka badania oparte są również o doniesienia terapeutów dostrzegających różnego rodzaju problemy swoich pacjentów ale także towarzyszące samym terapeutom wątpliwości czy spostrzeżenia. W swoich pracach Habilitant nawiązuje zresztą do aspektów diagnozy i terapii wskazując na ich znaczenie. Co prawda w pewnym sensie są one wyrażone na dużym poziomie ogólności ale charakter prowadzonych rozważań nie pozwala na zbyt szczegółowe odniesienie się do zaakcentowanych kwestii.

Podsumowanie:

Analizując przedstawione osiągnięcie naukowe, które stanowi cykl ośmiu artykułów w ramach postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Karola Lewczuka należy uznać, że stanowi ono znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej psychologia ale także w inne dyscypliny, których omawiana problematyka dotyczy (np. z zakresu nauk medycznych czy nauk o zdrowiu). Podsumowując najważniejsze spostrzeżenia wynikające z przeprowadzonych badań należy podkreślić, że:

- a) Habilitant podjął badania dotyczące kompulsywnego zaburzenia seksualnego oraz jego najbardziej rozpowszechnionej formy, czyli problematycznego korzystania z pornografii. Należy docenić wielowątkowość podjętych badań przez Habilitanta analiz teoretycznych i badań empirycznych.
- a) Od strony merytorycznej zdecydowanie pozytywnie oceniam cykl wskazanych przez Habilitanta artykułów, które dotyczą determinant, charakterystyki i konsekwencji kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii. Po pierwsze, jak wykazał rozpowszechnienie tego zaburzenia w populacji jest na podobnym poziomie w różnych krajach, co dowodzi, że stanowi ono istotny problem na poziomie jednostkowym, jak i społecznym. Po drugie, rezultatem badań jest odniesienie się do kryteriów diagnostycznych uwzględnionych w ICD-11 oraz mechanizmów powstawania CSBD i PPU dzięki modyfikacjom wcześniejszych metod badawczych. Po trzecie, uwzględnił czynniki związane z moralną dezaprobatą korzystania z pornografii w świetle m.in. poglądów religijnych.
- b) Habilitant nie tylko kreuje ważne, nowe obszary badań ale także w rzetelny i merytoryczny sposób implikuje modele czy koncepcje w badaniach dotyczących populacji polskiej analizując ich ogólność oraz wskazując w jakim kierunku można byłoby je rozbudowywać. Świadczy to w mojej ocenie o dojrzałości naukowej Habilitanta, który projektuje swoje badania w oparciu o wnikliwe rozpoznanie literatury przedmiotu.
- c) Należy też docenić budowanie zespołów i publikowanie prac z ważnymi dla Habilitanta naukowcami, jak prof. Grubbs czy Gola. Habilitant w sposób konsekwentny współpracuje z wymienionymi badaczami, co przekłada się na planowanie i publikowanie kolejnych badań w prestiżowych czasopismach naukowych.

- d) Nieco wątpliwości może budzić nie tyle ocena znaczenia wybranych zmiennych podmiotowych, co ich opisanie i zdefiniowanie. O ile np. bardzo dokładnie został opisany model teoretyczny Pornography Problems due Moral Incongruence Model czy stres mniejszościowy to taka zmienna jak religijność w mojej ocenie nie została precyzyjnie opisana.
- e) Za bardzo dojrzałą uważam analizę uzyskanych rezultatów badań, włącznie ze wskazaniem ich ograniczeń. Wyniki niepotwierdzające przyjętych założeń ukazują konieczność poszukiwania odmiennych podmiotowych lub sytuacyjnych wyznaczników badanego efektu, stanowiąc wskazówkę dla dalszych badań, w których należałoby uwzględnić dodatkowe zmienne lub dokonywać pomiaru wcześniej uwzględnionych za pomocą innych metod. Habilitant radzi sobie bardzo dobrze z tego typu sytuacjami wskazując precyzyjnie jakie należałoby w związku z tym podjąć działania.
- f) Badania przeprowadzone przez Habilitanta mają niewątpliwie wartość naukową, jak i aplikacyjną. Szczególnie chciałabym podkreślić w kontekście aplikacyjnym wartość badań nad pomiarem, tj. diagnozą, w tym także różnicową kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii
- g) Habilitant przedstawił też w swoich badaniach umiejętność budowania złożonych projektów naukowych, ich realizacji oraz statystycznej analizy. Może o tym świadczyć chociażby wykorzystanie modelu ekologicznego w badaniach.

Eksplorowany przez Habilitanta obszar analiz zarówno teoretycznych, jak i empirycznych uważam za niezmiernie istotny dla zrozumienia seksualności człowieka, zarówno w kontekście normatywności, jak i jej zaburzeń. Problematyka, którą eksploruje Habilitant związana jest także z wieloma ograniczeniami etycznymi i metodologicznymi. Niemniej jednak Habilitant radzi sobie z nimi w dojrzały naukowo i

metodologicznie sposób, co należy niewątpliwie docenić. Reasumując, w sposób jednoznaczny pozytywnie oceniam wskazane osiągnięcie naukowe, które stanowi cykl ośmiu artykułów naukowych.

3. Ocena dorobku naukowego nie wchodzącego w skład osiągnięcia

Opis wskaźników naukowych przedstawionych przez dr Karola Lewczuka w przedstawionej dokumentacji jest następujący (Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny s. 13): zgodnie z Google Scholar liczba cytowań wynosi 1069 a index Hirsha – 15. Z kolei w Researchgate liczba cytowań wynosi 867 a index Hirsha – 14. Zgodnie z bazą Scopus (bez autocytowań) liczba cytowań – 535 a index Hirsha 13. Zgodnie z bazą Web of science (bez autocytowań) liczba cytowań wynosi 516 a index Hirsha 12. Dr Karol Lewczuk jest współautorem 33 artykułów z Impact Factor oraz 5 artykułów bez Impact Factor. Zbiorczy Impact Factor, biorąc pod uwagę wskaźnik z roku publikacji wynosi 158,4. Sumaryczna punktacja MNiSW wszystkich publikacji (38 artykułów naukowych oraz 3 rozdziały w monografiach): 3815 punktów. Wskaźniki te należy uznać za imponujące tym bardziej, że czas uzyskiwania poszczególnych awansów jest krótki. Ponadto liczba publikacji po uzyskaniu kolejnych awansów zdecydowanie wzrasta. Tym samym, przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitant opublikował 6 publikacji, natomiast pozostałe publikacje ukazały się po doktoracie.

Dr Karol Lewczuk wskazuje, że oprócz ośmiu artykułów naukowych, stanowiących osiągnięcie naukowe, jest on także współautorem 30 artykułów naukowych i trzech rozdziałów w monografiach. Jak sam Habilitant (Autoreferat s. 26) wskazuje 25 z w/w artykułów oraz wszystkie trzy rozdziały w monografiach zostały opublikowane po doktoracie. Ponadto 12 opublikowanych artykułów odnosi się do problematyki kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii, przy czym w pracach tych skoncentrował się m.in. na takich tematach, jak: 1) czynniki związane z poszukiwaniem pomocy psychologicznej w związku z

problematycznego korzystania z pornografii w grupie mężczyzn i kobiet, 2) znaczenia dysregulacji emocjonalnej dla symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego i problematycznego korzystania z pornografii, 3) zmian w rozpowszechnieniu korzystania z pornografii w populacji krajowej pomiędzy rokiem 2004 a 2016, 4) związku poziomu wsparcia społecznego, 5) zdrowia seksualnego z wymiarami CSBD oraz 6) czasowych zależności pomiędzy moralną dezaprobatą pornografii a symptomami kompulsywnego zaburzenia seksualnego. Wskazuje także, że część prac dotyczy z kolei podejść terapeutycznych: 7) efektywności terapii uważności w redukowaniu symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego oraz 8) potencjału terapii wspomaganą psychodelikami w redukowaniu symptomów kompulsywnego zaburzenia seksualnego. Z kolei jedna z najnowszych prac dotyczy zastosowania praktyk otwartej nauki w badaniach dotyczących uzależnień behawioralnych. Jak już zaznaczono w części opisującej osiągnięcie główne Habilitanta jest on również autorem badań walidacyjnych polskiej wersji kwestionariusza *Compulsive Sexual Behavior Disorder – Diagnostic Inventory*. Jak sam Habilitant zaznacza w części z prac została opublikowana we współpracy ze studentami i doktorantami, gdzie pełnił rolę mentora.

Należy podkreślić, że dr Karol Lewczuk publikuje swoje prace w czasopiśmie o przede wszystkim o zasięgu międzynarodowym w przeważającej większości z IF. Wszystkie prace po uzyskaniu stopnia doktora są pracami wieloautorскими, przy czym liczba współautorów jest zróżnicowana. Ponadto prace stanowią efekt współpracy Habilitanta z naukowcami pochodzącymi z różnych ośrodków naukowych, co świadczy o umiejętności budowania zespołów badawczych.

Habilitant publikował swoje prace w takich czasopiśmie jak: *Contemporary Clinical Trials Communications, Journal of Behavioral Addictions, Journal of Sexual Medicine, Scientific Reports, Journal of Psychiatric Research, Brain Sciences, Current Psychology, Frontiers in Psychology, Archives of Sexual Behavior, Frontiers in Psychiatry, Comprehensive Psychiatry, Journal of Abnormal Psychology, Sexual Medicine Reviews, Journal of Addiction Science, British Journal of Social Psychology,*

Czasopismo Psychologiczne. Czasopisma te w pełni oddają rangę publikacji, które się w nich ukazują o czym świadczy nie tylko IF ale także prestiżem naukowym. Innymi słowy, publikacja prac w wyżej wymienionych czasopismach dowodzi dojrzałości naukowej i badawczej Habilitanta oraz rozpoznawalnością w obszarze, w którym publikuje swoje prace.

Na uwagę zasługuje także współpraca ze studentami i doktorantami, co pokazuje, że Habilitant potrafi również budować zespoły badawcze z młodymi adeptami nauki. Prace, które wskazał Habilitant, zarówno jako tworzące osiągnięcie główne, jak i te, które wskazał jako nie wchodzące w skład osiągnięcia głównego z całą pewnością cechuje wysoka jakość merytoryczna oraz metodologiczna.

Wypada także zaakcentować, że dr Karol Lewczuk w roku 2023 realizował wraz z prof. Mateuszem Gołą polską część Międzynarodowego Badania Seksualności, czego dotychczasowym efektem jest opublikowanie trzech artykuły, których Habilitant jest współautorem. Prace te dotyczą międzykulturowej, psychometrycznej walidacji miar kwestionariuszowych użytych w projekcie. Natomiast w ramach współpracy z firmą *Predictwatch* uczestniczył w badaniach dotyczących zagadnień związanych z charakterystyką, terapią oraz predykcją nawrotów w uzależnieniach od substancji oraz uzależnieniach behawioralnych. Badanie te były prowadzone za pomocą metodologii ekologicznej oceny chwilowej, wykorzystujące aplikację mobilną *Natogometr*. Owocem tej współpracy są dwie opublikowane dotychczas prace naukowe.

Habilitant wskazał także swoją aktywność naukową w takich obszarach jak: a) realizacja projektów naukowych, b) staży badawczych, c) przygotowywaniu publikacji w międzynarodowych zespołach, d) udział w grantach krajowych i międzynarodowych oraz e) udział w konferencjach naukowych i szkoleniach. Zapoznając się z przedstawionym przez Habilitanta opisem zawartym w Autoreferacie należy docenić bardzo dużą, by nie rzec ponadprzeciętną aktywność Habilitanta w każdym z wymienionych obszarów. I tak, zgodnie z przedstawionym Wykazem brał on aktywny udział w 9 konferencjach międzynarodowych m.in. prezentował wystąpienia na *8th International Conference on Behavioral Addictions* w Korei Południowej czy na *19th*

General Meeting of the European Association of Social Psychology – General Meeting w Polsce oraz 1 konferencji krajowej (*46 Zjazd Psychiatrów Polskich, Szczecin, Polska*). Z kolei przed uzyskaniem stopnia doktora uczestniczył w 10 konferencjach międzynarodowych oraz 4 konferencjach krajowych. Był także kierownikiem dwóch grantów NCN po uzyskaniu stopnia doktora: 1) *Sonatina: Kompulsywne zaburzenie seksualne: charakterystyka oraz weryfikacja modeli teoretycznych* (Numer projektu: 20020/36/C/HS6/00005 oraz 2) *Preludium: Dynamika efektywności regulacji emocji* (Numer projektu: 2016/21/N/HS6/02678). Z kolei przed uzyskaniem stopnia doktora pełnił funkcję asystenta badawczego w projekcie Opus NCN, zatytułowanego *Deprywacja kontroli, stosunki. (między)grupowe, a poznanie polityczne*. Był też kierownikiem trzech projektów realizowanych ze środków na badania statutowe (projekty DSM/BST) na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Innymi słowy, Habilitant jest osobą niezwykle aktywną w zakresie pozyskiwania projektów badawczych ale także w ich realizacji o czym świadczą wskazane powyżej publikacje czy udział w konferencjach naukowych.

Habilitant uczestniczył też w stażach badawczych, tj. w roku 2016 odbył staż badawczy na University of Michigan, który był połączony z udziałem w szkole letniej *ICPSR Summer Program in Quantitative Methods of Social Research* na University of Michigan. Jak podkreśla Habilitant miał możliwość odbycia stażu dzięki uzyskanemu stypendium Gene'a i Marthy Burnstein. Efektem udziału w w/w stażu było zaprojektowanie badań realizowanych następnie w ramach Preludium NCN. Wnioski naukowe wypracowane podczas stażu posłużyły z kolei do opublikowania czterech artykułów naukowych, których Habilitant jest współautorem. Kolejny staż w którym uczestniczył Habilitant to w roku akademickim 2015/16 udział w wymianie doktoranckiej MOST, w ramach której odbył staż naukowy w Instytucie Psychologii, Uniwersytet Jagielloński.

Podsumowując, po zapoznaniu się z przedstawionym dorobkiem naukowym Habilitanta stwierdzam z pełnym przekonaniem, że jego merytoryczność a tym samym

jakość determinuje moją pozytywną ocenę. Atutem publikacyjnym Habilitanta jest nie tylko ich międzynarodowa rozpoznawalność o czym świadczy chociażby wskaźnik cytowani ale także ich aplikacyjność.

Przedstawione w tej części informacje uważam, że dorobek naukowy dr Karola Lewczuka koncentruje się na ważnej nie tylko z punktu naukowego ale także klinicznego i praktycznego problematyce. Uważam też, że przedstawiony do oceny przez Habilitanta dorobek naukowy, zarówno po dokonaniu analizy jakościowej, jak i z uwzględnieniem wskaźników bibliograficznych należy uznać za ponadprzeciętny w tego typu postępowaniach.

4. Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego oraz popularyzacja nauki

Dr Karol Lewczuk do swoich osiągnięć dydaktycznych zaliczył:

- przeprowadzone zajęcia dydaktyczne dla studentów studiów magisterskich kierunku Psychologia aczkolwiek muszę przyznać, że są one opisane w bardzo enigmatyczny sposób ponieważ Habilitant de facto wskazuje w Autoreferacie (s. 28) na zajęcia prowadzone w latach 2014 – 2017 na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego (psychologia eksperymentalna, techniki kontroli stresu - trening). Należy podkreślić, że opis działalności dydaktycznej jest bardzo ograniczony.
- pełnienie opieki nad studentami studiów magisterskich i doktoranckich. Habilitant wskazał, że sprawuje opiekę naukową nad dwoma osobami, tj. mgr Magdaleną Wizła (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2020-obecnie) oraz mgr Karolem Szymczakiem (Akademia Pedagogiki Specjalnej, 2019-obecnie). Natomiast w latach 2021-22 pełnił funkcję opiekuna naukowego Diamentowego Grantu mgr Agnieszki Glica (funkcję tę przejąłem od prof.

- Mateusza Goli, który był opiekunem grantu w latach 2019-2021). Projekt był realizowany w latach 2019 – 2022 w Instytucie Psychologii UKSW
- Habilitant bardzo aktywnie współpracuje w zakresie publikowania prac naukowych ze studentami i doktorantami. Wypada wspomnieć, że publikował artykuły naukowe ze wraz ze studentami studiów magisterskich oraz studentami studiów doktoranckich (Agnieszka Glica, Karolina Lewandowska, Magdalena Wizła, Aleksandra Diana Dwulit. Należy podkreślić, że w zakresie tej aktywności Habilitant odnosi wiele sukcesów a możliwość publikacji przez studentów prac naukowych w tym w bardzo prestiżowych czasopismach wypada ocenić bardzo wysoko.
 - Dr Karol Lewczuk do osiągnięć dydaktycznych zaliczył również recenzje prac rocznych na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz recenzje Indywidualnych Planów Badawczych dla uczestników studiów doktoranckich w Szkole Doktorskiej UKSW. W mojej opinii jest to również bardzo ważna działalność dydaktyczna Habilitanta albowiem świadczy to jego wysokich kompetencjach naukowych oraz dydaktycznych.

Działania te są zróżnicowane aczkolwiek niewątpliwie dominują te, które związane są z włączaniem studentów i doktorantów w działalność publikacyjną. Z pewnością jednak odwzorowują zaangażowanie Habilitanta w zagadnienia dotyczące kształcenia młodych adeptów psychologii. Pokazują też aplikacyjność działań Habilitanta w obszarze działań dydaktycznych.

W zakresie działań organizacyjnych dr Karol Lewczuk wskazał takie obszary, jak.:

- współorganizacja konferencji „Control and Agency: Psychological Underpinnings and Societal Perspectives”, Warszawa, 4-5 listopada 2016

- organizacja pracy laboratorium badawczego na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego w roku akademickim 2016/2017, przynależącego do Katedry Psychologii Osobowości oraz Centrum Badań nad Uprzedzeniami.
- w roku 2017 organizował realizację staży studenckich dla studentów Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, w ramach działań badawczych w granice Opus
- jest członkiem rady redakcyjnej czasopisma *Sexual Health and Compulsivity* (IF=0.3)
- był członkiem komisji ds. Badań Naukowych Instytutu Psychologii UKSW w roku 2023
- w roku akademickim 2023/24 był opiekunem koła Psychoseksuologii w Instytucie Psychologii UKSW

Z kolei jako osiągnięcia popularyzatorskie Habilitant wskazał:

- w roku akademickim 2016/2017 organizacja comiesięcznego, otwartego seminarium „Osobowość – Poznanie Społeczne – Zachowanie”. Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski. Należałoby się jednak zastanowić, czy nie jest to osiągnięcie organizacyjne. Oczywiście efektem tego wydarzenia jest przekazanie wiedzy ale w mojej ocenie należałoby to osiągnięcie zaliczyć do kategorii organizacyjnej
- doniesienia i relacje w mediach z całego świata dotyczące rezultatów realizowanego Międzynarodowego Badania Seksualności (*International Sex Survey* – realizacja badań w Polsce razem z prof. Mateuszem Gołą)
- w latach 2021-2023 uczestniczył w realizacji Ogólnopolskiego Badania Nałogów, realizowanego za pomocą aplikacji *Nałogometr*. W mediach krajowych ukazały się liczne doniesienia medialne, których przykłady zaprezentował Habilitant.

Ponadto dr Karol Lewczuk jest:

- laureat stypendium ministra Edukacji i Nauki/Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców 2023-2026
- w roku 2016 został nagrodzony stypendium wyjazdowym na szkołę letnią *EEG/ERP Summer School*, Porto, Portugalia (*European Association of Social Psychology*)
- w roku 2015 został nagrodzony pełnym stypendium wyjazdowym na udział w szkole letniej *Visceral Mind - Bangor Summer School on Neuroanatomy of the Brain*, Bangor, Walia (*James S. McDonnell Foundation*)
- nagroda za najlepszy poster na konferencji Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej, wrzesień 2015; Łódź. Tytuł posteru: „Co Cię nie zabije to Cię wyczerpie. Albo zmobilizuje.

Aktywność dr Karola Lewczuka znajduje także odzwierciedlenie w:

- członkostwie w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych oraz pełnionych w nich funkcjach: Członek Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego Członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego Członek Wielkopolskiego Towarzystwa Terapii Systemowej Członek International Association for the Treatment of Sexual Offenders Członek Zarządu (Secretary Vice General) International Association for the Treatment of Sexual Offenders Członek Society for the Advancement of Actuarial Risk Need Assessment Przewodniczący Sekcji Seksuologii Sądowej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego. Tym samym należy podkreślić nie tylko spójność problematyki realizowanych badań naukowych z przynależnością ale także aktywnością w wyżej wymienionych organizacjach,

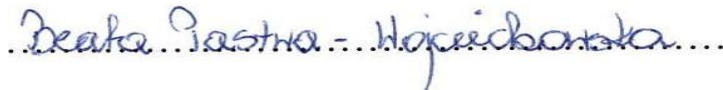
- pełni też funkcje w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism: w *Przeglądzie Seksuologicznym*, gdzie pełni funkcję Redaktor działu Psychoseksuologia, zastępca Redaktora naczelnego w *Journal of Sexual and Mental Health*,
- pełni rolę recenzenta w czasopismach naukowych: a) międzynarodowych: *Emerging Adulthood, Psychology, Crime and Law, Current Psychology* oraz *Sexual Offending: Theory, Research, and Prevention* oraz b) krajowych: *Dziecko Krzywdzone, Problems of Forensic Sciences, Przegląd Seksuologiczny, Postępy Psychiatrii i Neurologii* oraz *Journal of Sexual and Mental Health*.

Jest także aktualnie członkiem International Society for the Study of Behavioral Addictions, natomiast w latach 2015 – 2017 był członkiem Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej oraz European Association of Social Psychology.

Podsumowując ten aspekt działań dr Karola Lewczuka należy podkreślić, że jego działalność jest bardzo zróżnicowana ale jednocześnie spójna z aktywnością naukową. Ważnym aspektem jest współpraca ze studentami i doktorantami, co przekłada się na wymierne efekty w postaci publikacji naukowych w ważnych dla dyscypliny psychologia czasopismach naukowych. Należy podkreślić aktywność Habilitanta w obszarze naukowym, organizacyjnym oraz popularnonaukowym. Działania te z pewnością przyczyniają się do kształtowania jego rozwoju naukowego oraz różnych kompetencji przypisanych do działań pracowników badawczo-dydaktycznych. Innymi słowy, działalność Habilitanta w obszarze naukowym, dydaktycznym, organizacyjnym i popularyzatorskim charakteryzuje adekwatna i wystarczająco aktywność. Tym samym jego kompetencje w każdym z wymienionych obszarów oceniam bardzo wysoko.

Konkluzja:

Przeprowadzona przeze mnie ocena wskazanego osiągnięcia głównego, dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Karola Lewczuka w mojej ocenie upoważnia do sformułowania wniosku, że dorobek Habilitanta, oceniony na podstawie kryteriów spełnia wymogi merytoryczne ustawy z dnia 20 lipca 2018r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. z 2020r. poz. 85 z późn. zm.) upoważniająca do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Beata Pastwa-Wojciechowska